

Úvod do dějin a kultury Itálie II

Jan F. Pavlíček

Quattrocento - Novecento

Předchůdci bádání

- **Lorenzo Ghiberti: *I Commentarii* (1452-55). (BNCF/Principale) - „rinascere“ umění co vzkřísil Giotto.**

3 části - Antika, umělci stř. a renesance, teorie

- **Giorgio Vasari (1511-1574): *Vite de più eccellenti pittori, scultori, ed architettori* (1550, 1568).**

pojem „rinascita“, počátek dějin umění

Počátky historického bádání

- **Johann Joachim Winckelmann (1717-1768): *Geschichte der Kunst des Alterthums* (1764), *Monumenti antichi inediti* (1767-68)**

**Klasicistní pohled na svět a na umění.
Opakující se vlny klasicismu.**

Vědecký výzkum

- Jakob Burckhardt (1818-1898):
Kultura doby renesanční v Itálii (1860).
Společenské hledisko, renesance vs. středověk.
- Heinrich Wölfflin (1864-1945):
Renesance a barok (1888).
Klasické umění (1899).
Základní pojmy dějin umění (1915)
Pojmové dvojice renesance vs. baroko.
Rehabilitace baroka.

Pojmové dvojice

Vědecký výzkum

- **August Schmarsow (1853-1936):**

***Barock und Rokoko* (1897).**

U architektury je hlavní vnitřek. Malířství Quattrocenta.

1888 založil *Kunsthistorisches Institut in Florenz*.

- **Walter Pater (1839-1894):**

***The Renaissance* (1873).**

Časově široký záběr. Každé umění se snaží dospět do stavu ryzí hudby.

Vědecký výzkum

- **Max Dvořák (1874-1921):**

Italské umění (1918-21, 1927 - I., 1928 - II., 1946).

Umění jako projev ducha (1918-20, 1923, 1936).

Rehabilitace manýrismu. Umění je projevem ducha doby.

Opírá se o Georga Wilhelma Friedricha Hegela (1770 - 1831).

Koncepce vývoje.

Vědecký výzkum - marxisté

- **Frederick Antal (1887-1954):**

Florentské malířství a jeho společenské pozadí (1947).

Materialismus, ekonomické kritérium, marxismus. Angličtina.

- **Josef Macek (1922-1991):**

Italská renesance (1965)

Cola di Rienzo (1965)

Marxismus, uznávaný v Itálii, 15.-16. st.

Vědecký výzkum

- **Erwin Panofsky (1892-1968):**

Renaissance and Renascences in Western Art (1960).

Renesance se opakuje, symboly v umění.

- **Pierre Francastel (1900-1970):**

Figura a místo: vizuální řád v italském malířství 15. století (1967)

Malířství a společnost: výtvarný prostor od renesance ke kubismu (1951)

Sféra reálná, vnímaná a imaginativní.

Vědecký výzkum

- **André Chastel (1912-1990)**
Vyplenění Říma (1984)
Storia dell'arte italiana (1956)
Gesto v umění (1977-1979 seminář)
Jak se šířil manýrismus, co znamenají gesta.

Vědecký výzkum

- **Ernst Hans Gombrich (1909-2001)**

Norm and Form (1966) - The Early Medici as Patrons of Art.

Umění a iluze (1957)

Aby Warburg Institute, umění je iluzí, role patronů.

Vliv filosofa Karla Poppera (1902-1994).

Vědecký výzkum

- Peter Burke (1937):
Italská renesance, kultura a společnost v Itálii (1972).
- *Historická antropologie raně novověké Itálie (1987)*.
Antropologická metoda, role mecenáše, postavení umělce.
- James H. Back (1930-2007):
Italian renaissance Painting (1999).
Založil *ArtWatch International*, kritik „restaurování“, archivní bádání, přehodnotit umělecký výzkum po r. 1980.

Zdroje k italským dějinám - Itálie

- ***Storia d'Italia* - Einaudi**
Tři řady - **Storia, Annali, Regioni.**
- ***Storia d'Italia* - UTET**
Pozitivistický přístup, chronologická logika.
- ***Storia d'Italia* - výběr z děl - Laterza**

Zdroje k italským dějinám - ČR

- **Jaroslav Rosendorfský (1907-2002):**
Úvod do politických a kulturních dějin Itálie (1977, 1998).
- **Jaroslav Kudrna (1926-1996):**
**Dílo k Machiavellimu, Guicciardinimu.
Překlad střed. ital. pramenů.**
- **Jan F. Pavlíček:**
Dějiny Itálie (2017).

Zdroje k dějinám Itálie - ČR překlad

- **Giuliano Procacci: *Dějiny Itálie* (1968, 1997).**